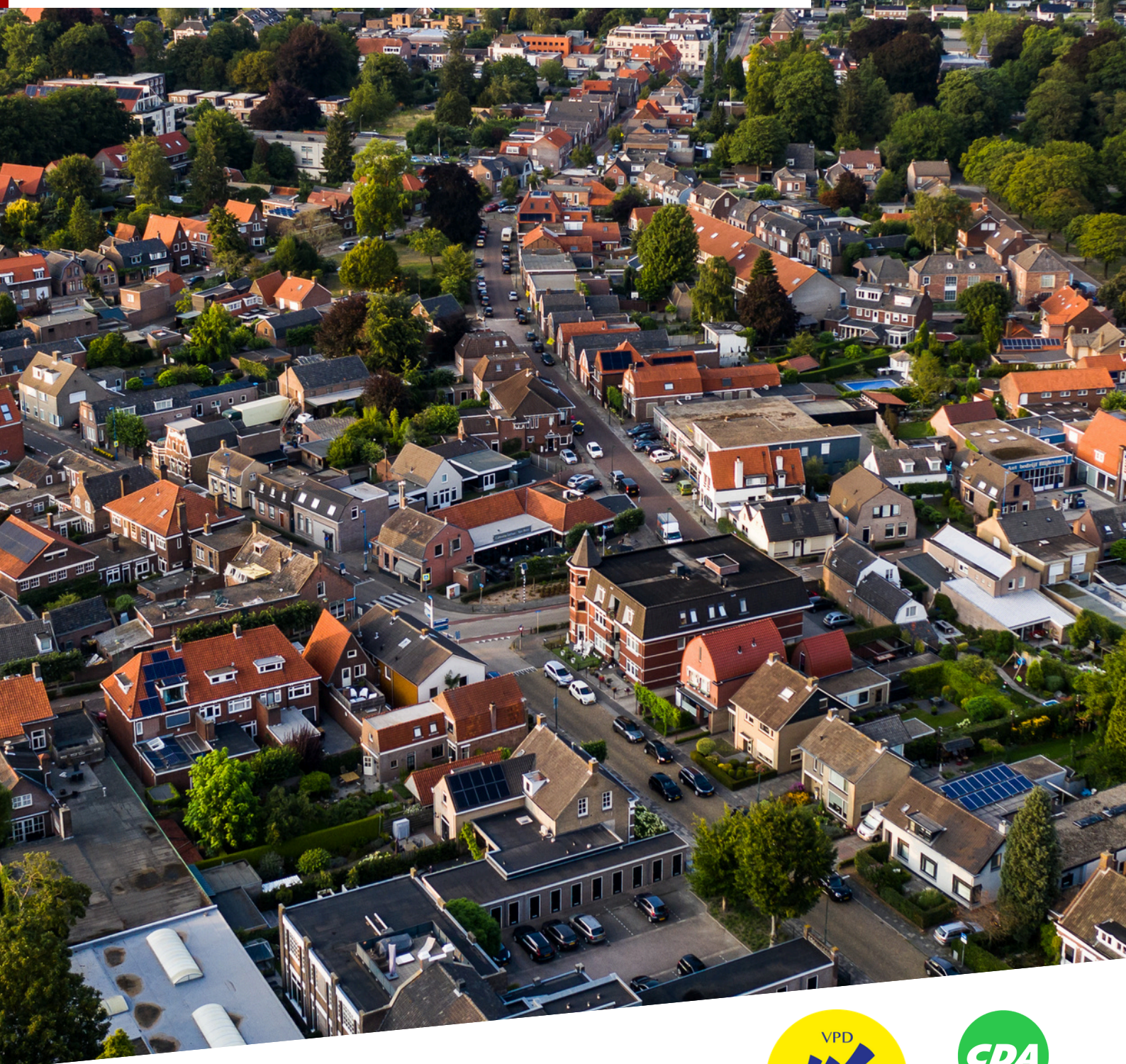

Doen wat nodig is!

Met realisme bouwen we verder
op een sterke basis

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Identiteit en verbondenheid	3
Ruimte en wonen	6
Klimaat en energie	9
Werken en economie	12
Opgroeien en zorg.....	14
Samenwerking en dienstverlening.....	18
Financiën.....	22
Portefeuilleverdeling.....	24

Leeswijzer

Het bestuursakkoord is opgebouwd vanuit de zes programma's van de Toekomstvisie Dongen 2040. Per programma beschrijven wij hoe we de komende vier jaar vervolg geven aan de ingezette koers uit de vorige bestuursperiode. Per programma beschrijven we wat onze ambities zijn en hoe we dat willen bereiken. De uitvoering vindt plaats binnen de financiële kaders, zoals beschreven in hoofdstuk *Financiën*.

Inleiding

De gemeente Dongen staat aan de vooravond van een nieuwe bestuursperiode. We bouwen voort op wat de afgelopen jaren in gang is gezet en waarin we met realisme én ambitie verder werken aan een sterke, sociale en toekomstbestendige gemeente. We benadrukken het belang van continuïteit: het vasthouden van wat goed gaat, het doorzetten van ingezette verbeteringen en het blijven investeren in de kracht van onze samenleving. 'Koesteren wat blijft, omarmen wat komt' zoals de Toekomstvisie Dongen 2040 dat noemt.

Wij kiezen ervoor om gericht te investeren in de samenleving: in sterke dorpskernen met goede voorzieningen, betaalbare woningen in een veilige, groene leefomgeving en een stevige sociale basis. We doen dat met oog voor alle generaties en met respect voor de eigen identiteit van Dongen, 's Gravenmoer en Klein-Dongen-Vaart.

Tegelijkertijd staan we voor grote maatschappelijke uitdagingen. Onder andere klimaatverandering, druk op de woningmarkt en digitalisering hebben invloed op onze samenleving en op de manier waarop we wonen, werken en samenleven. Dit vraagt om realisme en om de bereidheid om zorgvuldig keuzes te maken. Niet alles kan tegelijk als we de gemeente Dongen financieel gezond willen houden. Daarom kiezen we voor een koers die verantwoord, haalbaar en toekomstgericht is.

We realiseren ons dat de gemeente dit niet alleen kan en ook niet hoeft te doen. De kracht van de gemeente Dongen zit juist in de samenleving zelf: in inwoners, verenigingen, stichtingen, ondernemers en vrijwilligers die initiatief nemen en zich inzetten voor hun eigen omgeving. De gemeente heeft daarbij een faciliterende rol. Daarom zetten we stevig in op samenwerking met inwoners, maatschappelijke organisaties en onze partners. Alleen samen kunnen we de uitdagingen van deze tijd aanpakken, of het nu gaat om woningbouw, zorg, duurzaamheid of leefbaarheid.

We willen ook nadrukkelijk samenwerken in de gemeenteraad. Een sterke lokale democratie vraagt om openheid, dialoog en het zoeken naar breed gedragen oplossingen. Besluiten moeten van onderaf tot stand komen. We willen met alle partijen samenwerken om voor zoveel mogelijk inwoners ambities te realiseren. Onze bestuursstijl nodigt uit, verbindt en geeft ruimte aan andere geluiden. In het traject naar een bestuursakkoord toe, hebben we daarom op verschillende momenten met de andere raadsfracties gesproken.

Met dit bestuursakkoord leggen we een stevige basis voor de komende jaren. Een akkoord dat voortbouwt op wat goed gaat, dat investeert in de kracht van onze gemeenschap en dat samenwerking centraal stelt. Zo werken we samen aan een gemeente Dongen die klaar is voor de toekomst.

Dongen, 29 mei 2026

Frits Klijs & Krijn Beek
Volkspartij Dongen

Stijn Sips & Coert van Os
CDA Dongen – 's Gravenmoer

Identiteit en verbondenheid

Cultuur en erfgoed

Wat willen we bereiken?

Kunst, cultuur en erfgoed bepalen én versterken de identiteit van onze gemeente. We koesteren onze tradities, waarderen ons erfgoed en behouden de unieke karakteristieken van onze drie dorpskernen. We willen ontmoeting en activiteiten in alle dorpskernen stimuleren. Gemeenschapshuizen hebben daarbij een centrale rol.

We stimuleren een breed en toegankelijk cultuuraanbod voor iedereen. Alle kinderen en jongeren moeten kunnen meedoen aan culturele activiteiten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Iedere kern blijft een gemeenschapshuis houden. Daarbij zorgen we voor structurele ondersteuning, passend bij de behoefte van iedere locatie. In de gemeente Dongen blijven we werken aan een toekomstbestendig concept in De Cammeleur met aandacht voor doeltreffende en doelmatige financiering. In 's Gravenmoer verstevigen we de positie van De Geubel door structureel € 30.000 vrij te maken voor een beheerder. In Klein-Dongen-Vaart zorgen we voor adequate financiering voor een bestendig Jeugdcentrum.
- We continueren initiatieven waarmee kinderen en jongeren kennis kunnen maken met kunst en cultuur, zoals Sjors Creatief.
- We stellen een cultuurnota op die bijdraagt aan een breed en toegankelijk cultuuraanbod in onze gemeente.
- In het nieuwe subsidiebeleid houden we aandacht voor kunst- en cultuureducatie, zodat deze toegankelijk en betaalbaar blijft.
- We ronden uiterlijk in 2027 het nieuwe erfgoedbeleid af om het karakter en de culturele identiteit van onze dorpskernen te behouden en beschermen.
- We zetten de gesprekken voort met netbeheerder TenneT om de historische haven van 's Gravenmoer terug te brengen.

Evenementen en vrije tijd

Wat willen we bereiken?

De gemeente Dongen kent een rijk verenigingsleven. Dat willen we koesteren en ondersteunen. Onze stichtingen, verenigingen en vrijwilligers zijn de drijvende kracht van de samenleving. Vrijwilligers verdienen waardering voor het belangrijke werk dat zij doen. We geven stichtingen en verenigingen de ruimte om zich te ontwikkelen, samen te werken en toekomstbestendig te blijven. Daarbij hebben we oog voor knelpunten zoals huisvesting en onnodige regels die stichtingen en verenigingen onder druk kunnen zetten.

We willen een gastvrije gemeente zijn met een aantrekkelijk aanbod voor inwoners en bezoekers. Evenementen, recreatie en vrijetijdsbesteding dragen bij aan ontmoeting en de

leefbaarheid en uitstraling van onze gemeente. Daarbij koesteren en versterken we ook de recreatieve plekken in het buitengebied, zoals het slagenlandschap rond 's Gravenmoer en de ecologische verbindingszone.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We werken mee om deze bestuursperiode een verenigingshal op Tichelrijt III mogelijk te maken. Dit doen we met de daarvoor al bestemde structurele gelden, we reserveren daarvoor incidenteel een bedrag van € 100.000 en we brengen in kaart wat er eventueel nog nodig is om de verenigingshal te realiseren.
- We maken structureel € 75.000 vrij voor een verenigingsadviseur om stichtingen en verenigingen optimaal te ondersteunen.
- We brengen in beeld welke vergunnings- en verantwoordingsregels overbodig zijn of eenvoudiger kunnen, zodat stichtingen en verenigingen meer ruimte krijgen.
- Voor de waardering en ondersteuning van vrijwilligers maken we structureel € 50.000 vrij. We behouden de vrijwilligersbonnen en faciliteren vrijwilligersprijzen. Tegelijkertijd onderzoeken we samen met vrijwilligers welke vormen van waardering en ondersteuning het beste aansluiten bij hun behoeften.
- We zoeken actief naar uitbreidingskansen voor de ecologische verbindingszone. Op korte termijn maken we de realisatie van de ecologische verbindingszone (EVZ) Wildertse Arm mogelijk als verbinding tussen Huis ter Heide bij Loon op Zand en de EVZ rond Dongen.

Sport en bewegen

Wat willen we bereiken?

Dongen is een sportieve gemeente. Sport en bewegen dragen bij aan gezondheid, ontmoeting en verbondenheid. Dat willen we voor al onze inwoners toegankelijk houden. Daarom zorgen we voor een breed aanbod aan sportvoorzieningen, goede faciliteiten voor sportverenigingen en voldoende mogelijkheden om te bewegen in de openbare ruimte.

We zijn trots op de prestaties van onze Dongense sporters en zorgen ervoor dat niemand aan de kant hoeft te staan. In het bijzonder vinden we het belangrijk dat ieder kind de kans krijgt om een sport te beoefenen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We actualiseren het sportaccommodatiebeleid, zodat we inzicht krijgen in de toekomstbestendigheid en het gebruik van onze binnen- en buitensportvoorzieningen. We willen deze zo goed mogelijk laten aansluiten bij de behoeften van stichtingen en verenigingen en inwoners.
- We continueren de initiatieven Sjors Sportief en Max Vitaal en geven daarmee specifiek aandacht aan een gezonde leefstijl onder jongeren en 65-plussers.
- We brengen de kansen en mogelijkheden in kaart voor een samenhangend en toekomstgericht netwerk van sport, bewegen en ontmoeten in het buitengebied, de zogeheten beweegzones.

- We ondersteunen stichtingen en verenigingen actief in het verduurzamen, toekomstgericht en toegankelijk houden van sportvoorzieningen en sportaccommodaties.
- We blijven Dongense sporters waarderen en faciliteren initiatieven zoals sportprijzen of een sportgala.
- Bij de uitvoering van het Speelruimtebeleidsplan kiezen we waar mogelijk voor gecombineerde sport- en speelvoorzieningen.

Ruimte en wonen

Wonen

Wat willen we bereiken?

Dongen moet een gemeente zijn waar inwoners hun hele leven willen én kunnen blijven wonen. We zorgen voor voldoende woningen in alle drie de dorpskernen, met een aanbod dat past bij verschillende levensfasen en woonwensen.

De druk op de woningmarkt is groot. Extra aandacht gaat uit naar starters, jonge gezinnen en inwoners die na hun studie willen terugkeren. Zij zijn belangrijk voor de toekomstige leefbaarheid en identiteit van onze dorpskernen. Tegelijkertijd willen we dat senioren zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, dichtbij voorzieningen en sociale contacten.

Vanuit de Woondeal realiseren we tot 2030 in totaal 1.230 woningen, met een evenwichtige mix van betaalbare huur- en koopwoningen. Zo bouwen we aan veerkrachtige buurten. We breiden de gemeente uit en zetten in op nieuwe woonvormen en simpele regels. We houden aandacht voor voldoende sociale huurwoningen, zodat wonen bereikbaar blijft voor iedereen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We ontwikkelen woningbouw in alle drie de dorpskernen en zetten daarbij in op zowel uitbreidingslocaties als inbreidingslocaties. Zo realiseren we woningbouw op locaties die al in uitvoering of vergevorderd zijn, zoals De Noorderbunder in Dongen, De Vijf Turven in 's Gravenmoer en de Wildzangweg in Klein Dongen-Vaart. Daarnaast versnellen we de ontwikkeling van bijna 800 woningen aan de Procureurweg – Berlagestraat (fase I). Ook benutten we kansen voor inbreiding, zoals de herontwikkeling van vrijkomende schoollocaties en woningbouwplannen uit gebiedsvisies.
- We realiseren woningen in alle prijsklassen en voor verschillende doelgroepen, met een evenwichtige verdeling van sociale huur, betaalbare huur/koop en duurdere woningen. We bouwen nieuwbouwwoningen volgens de regionale SRBT-afspraken: 30% sociale huur, 40% middeldure huur en betaalbare koop en 30% vrije sector. We hebben daarbij oog voor flexibiliteit en maatwerk tussen projecten.
- We zetten alle mogelijke middelen in om inwoners uit de gemeente Dongen voorrang te geven bij toewijzing van een woning. In het bijzonder bekijken we de mogelijkheden om voorrang te geven aan jongeren, starters en inwoners met een sociale of economische binding met de gemeente.
- We bieden ruimte aan kleinschalige en bijzondere woonvormen, zoals woningdelen, woningsplitsing, woonhofjes, mantelzorgwoningen en projecten vanuit Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). We stimuleren daarbij in het bijzonder woonvormen waarin jong en oud kunnen samenleven.
- We stimuleren woningeigenaren om hun woning toekomst- en levensloopbestendig te maken via beschikbare regelingen, zoals de Verzilverlening en de Stimuleringslening

Toekomstgericht Wonen. Samen met Casade zetten we daarnaast in op het bevorderen van doorstroming, bijvoorbeeld via de ‘doorstroomregeling voor 75-plussers’.

- In de prestatieafspraken met Casade leggen we vast dat zij voldoende capaciteit en middelen inzetten om de sociale woningbouwopgave waar te maken. We spreken af dat het aandeel sociale huurwoningen minimaal op peil blijft en niet verder daalt. Tegelijkertijd blijven we Casade aansporen ook middeldure huurwoningen toe te voegen aan de voorraad. Tot slot borgen we in de afspraken dat iedereen op een eerlijke en rechtvaardige manier toegang heeft tot een woning.
- We benutten kansen om woningbouw te versnellen, daarbij zetten we in op parallel plannen en andere instrumenten, zoals de 100-dagen aanpak.¹
- We onderzoeken of het versoepelen van regels bijdraagt aan het versnellen van de woningbouw, bijvoorbeeld door meer ruimte te bieden voor vergunningsvrij bouwen. We blijven ons inzetten om de naleving van regels te bevorderen.
- We zetten een vereveningsfonds in om de realisatie van sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen binnen de gemeente te ondersteunen.
- Halverwege de bestuursperiode actualiseren we de Woonzorgvisie 2024-2028.
- We blijven actief investeren in strategische grondaankopen en zorgen dat hiervoor een investeringsbudget van € 2 miljoen beschikbaar blijft.

Leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Dongen moet een fijne en toegankelijke gemeente blijven om in te wonen, voor jong en oud. We zorgen voor een schone, veilige en groene leefomgeving waarin inwoners elkaar kunnen ontmoeten, zich veilig kunnen verplaatsen en kunnen genieten van hun buurt of wijk. We behouden en versterken onze groenvoorzieningen met voldoende bomen en ruimte voor biodiversiteit.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Biodiversiteit ondersteunen we door de juiste typen bomen en planten te gebruiken en invasieve exoten zoals de eikenprocessierups en de Aziatische hoornaar actief te bestrijden.
- Samen met het waterschap Brabantse Delta werken we aan de visie op de Donge en een gezonde natuur daaromheen.
- Bij nieuwe woonwijken zorgen we voor voldoende natuur in de directe leefomgeving.²
- In bestaande wijken gaan we zorgvuldig om met het aanwezige groen en zetten we waar mogelijk in op versterking en verbetering van de kwaliteit van het groen.
- We behouden en versterken de groene zones rondom de dorpskernen.

¹ De 100-dagen aanpak is een versnellingsmethode in de woningbouw en ruimtelijke ontwikkeling. Het doel is om de verkennings- en planvormingsfase van grootschalige woningbouwprojecten terug te brengen tot 100 dagen.

² Uitgangspunt daarbij is de 3-30-300 regel: vanuit elk huis, kantoor of schoolgebouw moet je minstens 3 bomen zien, in elke buurt is minimaal 30% van het grondoppervlak bedekt met boomkronen en iedereen moet binnen 300 meter toegang hebben tot een park of bos.

- De regels voor buurtinitiatieven versoepelen we en hiervoor maken we structureel € 20.000 vrij. Daarbij brengen we in beeld hoe dit budget maximaal kan worden benut.

Mobiliteit en bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?

Dongen moet een goed bereikbare gemeente zijn voor iedereen: met de auto, het openbaar vervoer, de fiets of te voet. Verkeersveiligheid moet in de praktijk merkbaar zijn in alle dorpskernen, wijken en straten. Iedereen moet zich veilig kunnen voelen in het verkeer.

We zorgen voor een samenhangend netwerk van goed onderhouden voetpaden, fietspaden en wegen, zodat de basis op orde is. We beperken de overlast voor de inwoners bij onderhoudsprojecten. Ook kijken we samen met inwoners naar verbeteringen in hun directe omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Op basis van de mobiliteitsscan stellen we in 2027 een nieuw mobiliteitsplan op. We houden daarbij ook rekening met de uitbreidingswijken en de toekomstige bereikbaarheid.
- We blijven ons hard maken voor de aanleg van de N629 als veilige en toekomstbestendige ontsluitingsweg. In de tussentijd voeren we belangrijke verbeteringen door, zoals aan het kruispunt Steenstraat-Duiventorenbaan.
- We nemen maatregelen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Zo voeren we diverse herinrichtingen uit, zoals aan de Eindsestraat en het verkeersplan 's Gravenmoer. We zetten ons tevens in voor een veiligere centrumring. We brengen ook in beeld hoe bestel- en vrachtverkeer in het centrum veiliger kan plaatsvinden.
- Bij nieuw te bouwen scholen richten we Kiss & Ride-zones in, zodat ophalen en brengen veilig en efficiënt verloopt.
- We gaan aan de slag met het verbeteren van het wegenonderhoud. Via het huidige wegenbeheer- en -beleidsplan stellen we prioriteiten welke wegen als eerst worden aangepakt.
- We willen het netwerk van (snel)fietsroutes rondom Dongen uitbreiden. We realiseren het snelfietspad F629 tussen Tilburg en Oosterhout en benutten de kansen voor een route naar station Gilze-Rijen en naar de OV-hub in Oosterhout.

Klimaat en energie

Toekomstbestendig energiesysteem

Wat willen we bereiken?

Duurzaamheid is een van de belangrijkste opgaven voor de gemeente Dongen. We streven naar een energietransitie die realistisch, betaalbaar en toegankelijk is voor alle inwoners en ondernemers.

Dit doen we niet alleen. We werken nauw samen met onze partners in de regio en met onze lokale energiecoöperatie. We geven ruimte aan initiatieven van inwoners.

We werken toe naar een toekomstbestendig energiesysteem voor 2050, waarbij we stap voor stap keuzes maken over hoe wijken en buurten van het gas afgaan, hoe we bijdragen aan de opwek van duurzame energie en hoe we zorgen voor voldoende en betaalbare laadmogelijkheden voor elektrische voertuigen. Netcongestie vormt nu een concrete belemmering en we werken aan het wegnemen daarvan.

Tegelijkertijd heeft de gemeente zelf een duidelijke voorbeeldfunctie. Als we van inwoners en ondernemers verwachten dat zij stappen zetten, dan moeten we dat zelf ook doen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We blijven actief deelnemen aan de regionale samenwerking binnen Hart van Brabant en dragen bij aan de uitvoering van de Regionale Energie- en Klimaatstrategie. We bundelen kennis en capaciteit met buurgemeenten.
- Lokaal stimuleren we burgerinitiatieven en continueren we de buurtaanpak en bewonersparticipatie. We blijven samenwerken met de lokale energiecoöperatie 'Energie Dongen Samen Duurzaam', onder andere via het fysieke energieloket en de energiecoaches. We continueren ook het digitale energieloket.
- We evalueren de Lokale Aanpak Isolatie en verkennen de mogelijkheid om deze bij succes voort te zetten met eigen middelen.
- We ontwikkelen beleid voor energiearmoede, waarbij we snelle en laagdrempelige maatregelen toepassen.
- We voeren het vastgestelde plan verder uit dat in 2030 gemeentelijke gebouwen energieneutraal zijn, met bijbehorend energielabel A.
- Bij inkoop en aanbesteding letten we niet alleen op hoe duurzaam het eindproduct is, maar ook op hoe duurzaam het wordt gemaakt.
- We blijven zoeken naar innovatieve manieren om duurzame energie op te wekken en slim te benutten, zoals zonne-energie boven parkeerplaatsen. Als er initiatieven worden toegepast, nemen we altijd mee hoe onze eigen inwoners en bedrijven daarvan kunnen profiteren.
- We plaatsen zonnepanelen eerst op daken om zorgvuldig met ruimte en landschap om te gaan. We volgen daarbij de zonneladder conform ons beleid.

- We werken een integrale laadvisie uit voor elektrische voertuigen. Een belangrijk aspect hierbij is het verlagen van de laadtarieven. We brengen hiervoor de mogelijkheden in beeld, zoals aansluiten bij het 'concessiegebied'.
- Via het aandeelhouderschap in het Publiek Ontwikkelbedrijf, blijven we mee invulling geven aan de regionale opgave op het gebied van duurzame energieopwekking. Lokaal eigendom blijft hierbij van belang: inwoners kunnen participeren en (financieel) profiteren.
- We zetten in op netbewust ontwikkelen. We zoeken actief oplossingen voor netcongestie, zoals het ontwikkelen van energiehubbs op bedrijventerreinen, het plaatsen van batterijen en oplossingen via het regionaal energieperspectief.
- We benutten de unieke kansen die De Wildert ons kan bieden. We zetten in op het realiseren van een energieknooppunt, met aandacht voor windenergie (Spindervennen), waterstof (Delta Rhine Corridor), warmtenet en Aanlanding wind op zee. We gebruiken deze kansen ook om de omgeving rondom het industrieterrein te vergroenen en te versterken.

Circulariteit

Wat willen we bereiken?

De gemeente Dongen werkt toe naar een samenleving waarin we minder afval produceren en grondstoffen zoveel mogelijk hergebruiken. We blijven inzetten op het recyclen van huishoudelijk afval. Momenteel zitten we al boven de Europese norm en dat willen we zo houden.

Afvalscheiding begint bij bewustwording en gemak. We willen dat inwoners weten waarom het loont om afval te scheiden en dat ze dit makkelijk kunnen doen. We werpen geen financiële drempels op en daarom willen we ook niet dat inwoners betalen per kilo restafval (Diftar).

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld. Bij inkoop, aanbesteding en eigen projecten kiezen we waar mogelijk voor circulaire en duurzame alternatieven.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We communiceren actief en in meerdere talen over het nut en doel van afvalscheiding. We betrekken hierbij ook scholen, zodat bewustwording vroeg begint.
- Vrijwilligers die zwerfafval opruimen - de ZwerfAfval Pakkers (ZAPpers) - blijven we waarderen via het waarderingcompliment.
- We houden de milieustraat De Coolhof ongelimiteerd open voor inwoners. We onderzoeken hoe we bedrijfsafval kunnen verminderen op de milieustraat.
- We onderzoeken of het verder ontwikkelen van de milieustraat tot een circulair ambachtscentrum, meerwaarde heeft om verspilling te verminderen en grondstoffen optimaal te hergebruiken.
- Bij gemeentelijke inkoop en aanbesteding sturen we op CO₂-reductie en hergebruik van materialen. Bouw- en infrabedrijven krijgen bij gunning de kans zich te onderscheiden op duurzaamheid, circulariteit, emissieloos bouwen, klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit.

Klimaat en water

Wat willen we bereiken?

De gemeente Dongen moet bestand zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering. Hitte, droogte en extreme neerslag stellen ons voor concrete uitdagingen in bijvoorbeeld de openbare ruimte, bij woningen en in het buitengebied. We anticiperen daarop en nemen waar mogelijk nu al maatregelen.

We streven naar een watersysteem in balans: wateroverlast én droogte voorkomen we door slim om te gaan met regenwater. We willen daarnaast dat schoon water in de bodem terecht komt en niet in het riool. In het buitengebied werken we samen met boeren, waterschap en andere partners aan een betere waterberging en een hogere kwaliteit van water en bodem.

Tegelijkertijd werken we aan een groenere en koelere leefomgeving. Bij hittegolven weten inwoners waar ze terecht kunnen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stimuleren om zelf aan de slag te gaan met klimaatadaptieve oplossingen, zoals het afkoppelen van regenwater van het riool, het vergroenen van tuinen en het verminderen van verharding. Dit doen we onder andere via een bestaande subsidieregeling voor klimaatmaatregelen.
- We brengen de hittepreventie op orde, zodat inwoners weten waar ze terecht kunnen bij hittegolven. We streven naar meer groen en schaduw in de openbare ruimte als structurele maatregel tegen hittestress.
- We geven uitvoering aan de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water, zodat we blijven bijdragen aan schoon en gezond oppervlaktewater en grondwater in onze gemeente. De Europese deadline van 2027 geeft daarin richting en urgentie.
- We brengen meer oppervlaktewater in de openbare ruimte, om regenwater beter te kunnen bergen.
- Samen met boeren, waterschap en industrie werken we aan waterinfiltratie en hergebruik in het buitengebied.

Werken en economie

Wat willen we bereiken?

De gemeente Dongen heeft een sterk ondernemersklimaat en dat willen we behouden en versterken. Een gezonde lokale economie begint bij ondernemers die ruimte krijgen om te groeien, te innoveren en te investeren. Van kleine ondernemer tot middelgroot bedrijf: zij zorgen voor werkgelegenheid, levendige dorpskernen en een sterke gemeenschap.

We werken aan toekomstbestendige, duurzame en goed bereikbare bedrijventerreinen. Hier is ruimte voor het midden- en kleinbedrijf in sectoren die bij onze gemeente passen. Zware industrie, datacentra en grootschalige distributiecentra passen hier niet bij.

Ook het buitengebied biedt economische kansen. We steunen jonge agrariërs, houden ruimte voor kleinschalige landbouw en bieden mogelijkheden voor bestaande en nieuwe businessmodellen. Zo kunnen we landbouw, recreatie, natuur en duurzaamheid verbinden op een manier die bij onze gemeente past.

Bovendien willen we de aantrekkelijke en levendige winkelcentra in Dongen en 's Gravenmoer behouden en versterken. Deze centra moeten niet alleen functioneel zijn, maar ook uitnodigen tot ontmoeting en recreatie, met een gezonde mix van winkels, horeca en ontmoetingsplekken, zo min mogelijk leegstand, goede bereikbaarheid en gratis parkeren.

De gemeente is daarbij een actieve en betrouwbare partner die initiatieven van ondernemers helpt versterken en samenwerkt aan een sterk, duurzaam en toekomstgericht vestigingsklimaat. Daarbij zetten we in op een sterke samenwerking tussen ondernemers, ondernemersverenigingen en de gemeente, lokaal en regionaal via onder andere Hart van Brabant, SRBT en MidPoint Brabant.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Ruimte voor startende ondernemers en lokale werkgelegenheid. Bij gemeentelijke projecten geven we eerst lokale bedrijven de kans. Hiermee geven we ruimte aan lokale werkgelegenheid en Dongense ondernemers.
- We benutten het aangescherpte uitgifteprotocol om op het bedrijventerrein kavels toe te wijzen aan bedrijven die bijdragen aan de versterking van de lokale en regionale economische structuur.
- We blijven werken aan een toekomstbestendig en duurzaam bedrijventerrein Tichelrijt. We gaan aan de slag met het revitaliseren van Tichelrijt I. Op Tichelrijt II werken we aan behouden en verstevigen van het bedrijventerrein.
- We zetten het Parkmanagement Tichelrijt voort om de samenwerking tussen zowel de ondernemers onderling op bedrijventerreinen als met de gemeente te versterken. Daarbij blijven we samenwerken aan de Green Deal.
- We willen dat agrariërs in het buitengebied toekomstbestendig kunnen (blijven) ondernemen. We houden oog voor maatwerk bij bestaande bedrijvigheid: door niet te strikt vast te houden aan de zonering en door rekening te houden met het agrarisch

karakter van het buitengebied. Ook nieuwe bedrijvigheid moet passen binnen het kleinschalige agrarische karakter van het buitengebied. In het buitengebied bieden we ruimte voor nevenactiviteiten. Dit werken we uit in het uitvoeringsprogramma vitaal buitengebied.

- We versterken de samenwerking tussen recreatie, toerisme en lokale ondernemers(verenigingen). Daarom werken we het Ondernemersfonds verder uit om gezamenlijke initiatieven tussen ondernemers mogelijk te maken. In het onderzoek naar het Ondernemersfonds betrekken we het al dan niet continueren van de reclamebelasting.
- Samen met ondernemers investeren we in de uitstraling, veiligheid en bereikbaarheid van centra. Daarnaast faciliteren we een georganiseerde samenwerking en ontwikkelen we het centrummanagement verder door.

Opgroeien en zorg

Bestaanszekerheid

Wat willen we bereiken?

In de gemeente Dongen laten we niemand vallen, we zijn een gemeenschap die naar elkaar omziet. We bouwen aan een sterk vangnet van sociale zekerheid, waarin elkaar helpen centraal staat. Binnen het armoedebeleid blijft een belangrijke rol weggelegd voor lokale partners en initiatieven. Samen kunnen we armoede en schulden terugdringen en zo veel als mogelijk voorkomen.

We zorgen dat iedereen kan meedoen door te zoeken naar passend werk. Als werken niet haalbaar is, kijken we naar een andere passende maatschappelijke bijdrage, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stimuleren en faciliteren (lokale) maatschappelijke initiatieven die bijdragen aan het verstevigen van de bestaanszekerheid. We evalueren in 2028 het Kindpakket³ en de Meedoenregeling, waarbij we mogelijkheden in beeld brengen om jongeren vanaf 18 jaar passend te (blijven) ondersteunen. Daarnaast blijven we actief nieuwe initiatieven verkennen.
- We brengen in beeld hoe we vrouwen die door financiële problemen geen menstruatieproducten kunnen betalen beter kunnen bereiken.
- We geven uitvoer aan het beleidsplan armoede en schulden 2024-2028. Halverwege deze bestuursperiode brengen we in beeld of het plan nog voldoet aan de ambities en opgaven. We zetten een communicatiecampagne op om onze regelingen rondom het versterken van bestaanszekerheid beter onder de aandacht te brengen.
- We blijven inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt stimuleren en ondersteunen. Maatwerk is het uitgangspunt in de gezamenlijke inspanning van inwoner en gemeente. We gebruiken de mogelijkheden die de nieuwe Participatiewet biedt.
- We evalueren het huidige gemeentelijk Noodfonds uit 2016. Daarnaast onderzoeken we mogelijkheden om bij urgente problematiek, zoals stijgende energieprijzen en inflatie, ook klaar te staan voor inwoners die net buiten alle regelingen vallen, conform de eerdere regeling Steunfonds.
- We houden het busvervoer voor mensen met een laag inkomen (minima) gratis. Tegelijkertijd zoeken we naar mogelijkheden om gratis openbaar vervoer voor minima verder uit te breiden.

³ Stichting Leergeld ondersteunt, namens de gemeente, kinderen in armoede van 4 tot en met 17 jaar voor zaken als sportabonnementen, contributies voor verenigingen, schoolspullen en zwemlessen.

Educatie en ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

In onze gemeente groeien kinderen op in een fijne gemeente met goede voorzieningen, waar ieder kind en iedere jongere dezelfde kansen krijgt om te leren, zich te ontwikkelen en mee te doen.

We zorgen voor een kansrijke start die begint bij de eerste levensjaren. Mede daarom kiezen we bewust voor kindcentra die verankerd zijn in de samenleving. Kinderen kunnen daar leren, en hun talenten ontdekken. Ze krijgen er kansen en kunnen oefenen in goed burgerschap. Dongense kinderen moeten in de gemeente hun basis- en voortgezet onderwijs kunnen volgen, waarna ze hier ook kennis kunnen maken met de arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We blijven werken aan kansgelijkheid tussen kinderen en jongeren door onder andere het actieprogramma Kansrijke Start, het versterken van de taal- en leesvaardigheid en een passend aanbod van Voor- en Vroegschoolse Educatie.
- De huidige onderwijsvisie wordt herijkt door samen met de onderwijspartners een Lokale Educatieve Agenda op te stellen. Hierin komt een sterke sociale pedagogische basis rondom het kind centraal te staan.
- We blijven investeren in gezonde en duurzame kindcentra, rekening houdend met de demografische ontwikkelingen. De focus ligt op het bouwen van energieneutrale gebouwen. Aan de hand van het nieuwe Integraal Huisvestingsplan maken we uiterlijk 2027 keuzes over KC Achterberg, KC Sint Jan en gebouw B van het Cambreur College. Ondertussen bereiden we de bouw verder voor van een nieuw kindcentrum in wijk West II.
- We blijven investeren in de relaties tussen de gemeente, het onderwijs en de ondernemers. Als gemeente gaan we actief (maatschappelijk) stageplekken aanbieden voor scholieren en studenten. We benutten de kansen die Midpoint Brabant biedt. We blijven meewerken aan initiatieven op dit gebied, zoals Dag van de Techniek. Waar het kan, helpen we jongeren om een goede aansluiting te vinden op de arbeidsmarkt.

Jeugd en gezin

Wat willen we bereiken?

We willen dat iedereen mee kan doen in de gemeente Dongen, ongeacht de thuissituatie of achtergrond. Rondom het gezin en kind werken we de komende periode aan een sterke pedagogische basis.

Samen met scholen, sportverenigingen, jongerenwerk en andere lokale organisaties zetten we in op preventie en het vroeg signaleren van problemen. Daarbij is aandacht voor zowel de mentale als fysieke gezondheid van jongeren belangrijk. Ook voor jongeren die (dreigen) uit te vallen op school, zoeken we actief naar passende ondersteuning.

Wat gaan we daarvoor doen?

- In samenwerking met regiogemeenten zetten we in op goede en betaalbare jeugdzorg. In de regio pakken we een actieve rol, zijn we kritisch en werken we toe naar een gelijk speelveld tussen gemeenten.
- Hulpvragen pakken we zo dicht mogelijk in de eigen leefomgeving op. We zorgen daarvoor voor een goede positionering van het Stevige Lokale Team (SLT) en we blijven samenwerken met scholen en huisartsen.
- Samen met het Cambreur College werken we een passende aanpak uit om te voorkomen dat dreigende schooluitvallers zwaardere zorg nodig hebben.
- We willen Stichting Stronk financieren op basis van activiteiten of prestaties die zij voor de gemeente uitvoeren. We zoeken hiervoor naar een passende financiering en oplossing. Tot die tijd houden we een (exploitatie)bijdrage in stand.
- We onderzoeken of we de duur van jeugdbeschikkingen beter kunnen afstemmen op de intensiteit van de hulpvraag: kortere beschikkingen waar het kan, langere beschikkingen wanneer het moet.
- We brengen in beeld welke mogelijkheden er zijn om beter te kunnen sturen op de kosten van de jeugdhulp.

Zorg en ondersteuning

Wat willen we bereiken?

In de gemeente Dongen blijven we werken aan een sterke sociale basis. We vinden het belangrijk dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en actief mee kunnen doen. Als hierbij ondersteuning nodig is moet dit dichtbij, bereikbaar en persoonlijk zijn. Daarom kijken we eerst samen naar wat iemand zelf kan, met hulp van familie, burens of vrijwilligers. Wanneer extra hulp nodig is, moet de gemeente er zijn als betrouwbaar vangnet. We hebben daarbij aandacht voor alle generaties: van jongeren die een steuntje in de rug nodig hebben tot ouderen die prettig en veilig in hun eigen omgeving willen blijven wonen. Zorg en ondersteuning moeten goed geregeld, betaalbaar en toegankelijk blijven voor iedereen die het nodig heeft.

De vele vrijwilligers en maatschappelijke organisaties in de gemeente zijn onmisbaar voor onze gemeenschap. Zij kennen onze inwoners en weten wat er speelt in de wijken en dorpskernen. Daarom blijven we lokale initiatieven ondersteunen en waarderen we de mensen die zich iedere dag inzetten voor anderen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We maken incidenteel € 500.000 vrij voor het Uitvoeringsplan Sociale Basis 2026 - 2027. We evalueren het plan na één jaar. Op basis van een actueel uitvoeringsplan bepalen we de (structurele) budgettaire inzet.
- In de Visie Sociale Basis is de aanpak opgebouwd langs de verschillende levensfasen. In het Uitvoeringsplan werken we de levensfasen concreet uit, met specifiek aandacht voor senioren, waar sprake is van dubbele vergrijzing.
- We blijven inzetten op een sterk voorliggend veld door inzet van het Dorpsteam. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om hiervoor ook de Stevige Lokale Teams (SLT) breder in te zetten.

- We herzien, samen met de mantelzorgers, de huidige maatregelen om mantelzorgers te ondersteunen. We herijken de mantelzorgwaardering en tot die tijd blijft het mantelzorgcompliment behouden.
- We gaan actief aan de slag met de afspraken die voortkomen uit een 'dementievriendelijke gemeente', waardoor mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee blijven doen in de samenleving.
- We onderzoeken of we de duur van de Wmo-beschikkingen beter kunnen afstemmen op de intensiteit van de hulpvraag.

Publieke gezondheid

Wat willen we bereiken?

In de gemeente Dongen zorgen we goed voor elkaar. We willen dat inwoners zo lang mogelijk gezond en actief kunnen blijven meedoen. Om dat te bereiken zetten we sterk in op preventie, zodat (zwaardere) zorg zoveel mogelijk kan worden voorkomen. Daarbij kijken we niet alleen naar lichamelijke gezondheid, maar ook naar het sociale en mentale welzijn van onze inwoners, zoals eenzaamheid. Samen met scholen, sportverenigingen, vrijwilligersorganisaties en andere lokale partners stimuleren we het maken van gezonde keuzes.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We actualiseren het lokale preventiebeleid vanuit de visie op de sociale basis. Hierin verwerken we ook de doelstellingen en ambities uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het preventiebeleid moet de basis vormen van een breed gerichte preventieve aanpak.
- We durven experimenten aan te gaan die preventie potentieel bevorderen en maken hier € 30.000 voor vrij.
- We zetten actief in op het tegengaan van overgewicht en obesitas via het BeweegBuro, de Jongeren Op Gezond Gewicht-aanpak en het project Gezonde School.
- We ontmoedigen het gebruik van alcohol, vapes, drugs en tabak onder jongeren.
- We leggen suïcidepreventie vast in lokaal beleid om inwoners in nood of met een hulpvraag tijdig te herkennen en te ondersteunen.

Samenwerking en dienstverlening

Bestuur en organisatie

Wat willen we bereiken?

Dongen blijft een zelfstandige en slagvaardige gemeente. We werken samen met andere gemeenten als dat de positie van onze inwoners, onze organisatie of de regio versterkt. Tegelijkertijd blijven we werken aan een sterke organisatie met voldoende ambtelijke capaciteit en slagkracht.

Dongen is een gemeente die de kracht van de samenleving benut. We zijn zichtbaar aanwezig in dorpskernen en wijken, luisteren naar wat er leeft en betrekken inwoners actief bij vraagstukken. Goede participatie leidt tot betere besluiten en versterkt de lokale democratie.

Als gemeente geven we ruimte aan initiatieven van de samenleving. We faciliteren en ondersteunen, maar nemen niet over. Deze werkwijze bouwt verder voort op de ingezette lijn van afgelopen bestuursperiode waarbij we lokaal eigenaarschap verstevigen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We blijven actief samenwerken in de regio en benutten kansen voor nieuwe vormen van samenwerking.
- Professioneel vakmanschap binnen de organisatie ontwikkelen we verder door, waarbij sturing, kwaliteit en continuïteit centraal staan. Hiervoor stellen we voldoende budget en middelen beschikbaar.
- De inzet van de wijkregisseur zetten we voort. We maken hier structureel € 75.000 voor vrij.
- We blijven wijkschouwen uitvoeren en benutten deze actief om signalen uit dorpskernen en wijken op te halen en knelpunten aan te pakken. De opgehaalde punten worden periodiek aan de gemeenteraad teruggekoppeld.
- Het college geeft de gemeente een gezicht door actief aanwezig te zijn in onze dorpskernen en wijken. Het college sluit onder andere aan bij wijkschouwen, dorps- en wijkraden en evenementen.
- De aanstaande Participatieverordening biedt ruimte voor nieuwe vormen van participatie, experimenten en groeimogelijkheden. Hiervoor maken we incidenteel € 50.000 budget vrij.
- We blijven werken aan het versterken van de lokale democratie en het vertrouwen van inwoners in de politie.
- Aan de hand van het plan 'Positionering dorps- en wijkraden' werken we aan het versterken van de samenwerking tussen de dorps- en wijkraden en de gemeente, zodat zij blijvend een betekenisvolle rol kunnen spelen.

- We streven naar zoveel mogelijk personeel in vaste dienst en behouden een eigen buitendienst.
- We herijken het subsidiebeleid, waarin verschillende domeinen samen komen.
- We vragen het college om halverwege de bestuursperiode de voortgang van de uitvoering van het bestuursakkoord te presenteren.

Dienstverlening en digitalisering

Wat willen we bereiken?

De dienstverlening van de gemeente is toegankelijk en benaderbaar. We werken daarbij vanuit vaste dienstverleningsprincipes: onze dienstverlening is passend, overzichtelijk, betrouwbaar, respectvol en eigentijds. We denken in mogelijkheden en kijken hoe het wél kan. Inwoners krijgen tijdig antwoord en weten waar ze aan toe zijn. We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. We communiceren helder en begrijpelijk, zonder onnodig 'vakjargon'. Daarbij hebben we extra aandacht voor groepen die we minder goed bereiken.

Om onze dienstverlening te verbeteren, benutten we de kansen van digitalisering. Tegelijkertijd houden we de dienstverlening persoonlijk waar dat nodig is en gaan we inwoners beter bedienen die minder digitaal vaardig zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stellen een plan op om de bereikbaarheid, reactietermijnen en opvolging van vragen en meldingen structureel te verbeteren.
- Na één jaar evalueren we de nieuwe website op toegankelijkheid en gebruik.
- We realiseren een actieplan voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn, zodat zij ook gebruik kunnen maken van onze digitale dienstverlening.
- We zorgen dat communicatie, zoals brieven en berichten van de gemeente, duidelijk en begrijpelijk is.
- We voeren het 'plan van aanpak externe communicatie' uit en evalueren de voortgang in 2027 om vervolgens met een geactualiseerde aanpak ons te blijven ontwikkelen. We gaan aan de slag met nieuwe en andere vormen van communicatie om specifieke doelgroepen beter te bereiken.

Veiligheid en weerbaarheid

Wat willen we bereiken?

Dongen is een veilige gemeente waarin inwoners zich ook daadwerkelijk veilig moeten voelen. Dat geldt voor ons in de breedste zin van het woord, zoals in de openbare ruimte, op school en thuis. Dit vraagt om een brede aanpak, waarbij we niet alleen sturen op cijfers, maar dus ook aandacht hebben voor het veiligheidsgevoel van inwoners.

Veiligheidsvraagstukken pakken wij integraal aan. We hebben in onze aanpak structurele aandacht voor de samenhang tussen zorg- en veiligheidsproblemen. We blijven alert op ontwrichtende onderwerpen als cybercrime en ondermijning die vaak ook samengaan met bredere sociale en maatschappelijke problematiek.

Dongen wil een weerbare gemeente zijn, waarin zowel de gemeentelijke organisatie als de samenleving goed zijn voorbereid op crisissen en ontwrichtende situaties.

Tot slot zorgen we voor goede voorzieningen voor onze hulpdiensten, zodat zij hun werk goed kunnen doen. We blijven ons inzetten voor de brandweerkorpsen in Dongen en 's Gravenmoer.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We verbeteren de aanwezigheid en zichtbaarheid van buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) in de dorpskernen en wijken. We verankeren dit in het integraal veiligheidsbeleid, wat de basis vormt voor hun werkzaamheden.
- We gebruiken de CBS-veiligheidsmonitor om inzicht te krijgen in het veiligheidsgevoel van inwoners en vertalen dit naar gerichte maatregelen.
- We werken aan het weerbaar maken van de gemeentelijke organisatie door het opstellen en implementeren van een organisatiecontinuïteitsplan, zodat belangrijke gemeentelijke processen ook tijdens een crisis doorgang kunnen blijven vinden.
- We blijven inwoners en ondernemers actief informeren over de gevaren van cybercrime, social media en ondermijning.
- We bereiden ons voor op toekomstige noodsituaties door samen met partners noodsteunpunten te realiseren.
- We realiseren een nieuwe brandweerkazerne op een andere locatie voor de post in Dongen om zo een optimaal dekkinggebied met kortere opkomst- en aanrijdtijden tot stand te brengen. Belangrijke voorwaarde hierbij is dat we een functioneel gelijkwaardige kazerne ontwikkelen.

Asiel

Wat willen we bereiken?

Iedere vluchteling heeft recht op hulp. Maar de uitvoering van dit beleid moet passen binnen de capaciteit van de gemeente Dongen. Opvang mag niet ten koste gaan van de voorzieningen van onze eigen inwoners.

Wij voeren de Spreidingswet uit en doen dit op een manier die werkt voor iedereen. Mensen die veiligheid nodig hebben, krijgen een plek. De samenleving moet dit met vertrouwen kunnen blijven dragen, zoals dat nu met bijvoorbeeld De Nestel (asielzoekers) en Glorieux (Oekraïense ontheemden) het geval is. We vinden het belangrijk om de komende periode een zorgvuldig proces te doorlopen.

We vinden dat gemeenten solidair moeten zijn naar elkaar. Alle gemeenten in regio Hart van Brabant moeten in onze ogen evenwichtig bijdragen aan het creëren van opvangplekken.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zijn tevreden over hoe de huidige opvang De Nestel op een duurzame en kostenneutrale wijze is ingericht en functioneert. Daarom blijft De Nestel voor de korte termijn (tot 1 september 2027) beschikbaar als opvanglocatie, conform de geldende afspraken.

- Tegelijkertijd gaan we met inwoners en bedrijven in gesprek over hun ervaringen met de huidige opvang en over de aandachtspunten en voorwaarden die zij belangrijk vinden bij langdurige opvang in onze gemeente. Daarbij staat niet ter discussie dat de gemeente Dongen uitvoering geeft aan de Spreidingswet en opvang realiseert.
- Mede op basis van deze gesprekken wordt in 2026 een voorstel aan de raad voorgelegd over de toekomstige opvang. Gezien de ervaringen met de huidige opvang, blijft De Nestel daarbij een serieuze optie voor langdurige opvang.
- Mocht voor een andere opvanglocatie worden gekozen, houden we De Nestel als overbrugging open.
- We houden ons aan de afspraken die zijn opgenomen in de Regiodeal. We vangen maximaal 200 asielzoekers en 100 Oekraïense ontheemden op. Aan de Regionale regietafel spreken we ook andere gemeenten aan op hun bijdrage aan de gezamenlijke opgave.

Samenwerking in de gemeenteraad

Wij staan voor een betrouwbare en constructieve samenwerking binnen de gehele gemeenteraad. Democratie vraagt om ruimte voor verschil van inzicht, maar ook om de bereidheid om samen te werken in het belang van al onze inwoners. Om dit te bereiken hebben alle partijen in de formatiefase met elkaar hierover gesproken en ideeën voor betere samenwerking uitgewisseld.

Belangrijk is dat we met elkaar werken vanuit een ‘open’ bestuurscultuur, waarin wij actief het gesprek aan gaan met alle fracties. Ideeën en voorstellen beoordelen we op inhoud en meerwaarde voor de gemeente, waarbij we het bestuursakkoord als uitgangspunt nemen. Het is ook belangrijk om te investeren in persoonlijke relaties. Dat helpt om voorstellen en ideeën tijdig met elkaar te delen en te bespreken.

De partijen benadrukken het belang van een goed samenspel met college en ambtelijke organisatie. We onderstrepen dat vertrouwen de basis is om het samenspel te laten slagen. Alle partijen benutten bijvoorbeeld de kennis en kunde van de organisatie. Wethouders zijn benaderbaar voor alle fracties.

Om de samenwerking en bestuurscultuur te blijven versterken, nemen we minimaal één keer per jaar het initiatief om de onderlinge samenwerking gezamenlijk te evalueren.

Financiën

Financiële uitgangspunten

Om de gemeente Dongen financieel gezond te houden werken we met de volgende uitgangspunten:

- Voor minimaal het eerste begrotingsjaar zijn de structurele inkomsten en uitgaven sluitend. Incidentele lasten kunnen we dekken met incidentele baten.
- Aan het einde van de bestuursperiode bedraagt de schuldquote maximaal 130% en de solvabiliteit minimaal 20%.⁴ Zo zorgen we dat deze kengetallen in de klasse 'acceptabel' blijven.
- We begroten reëel, zodat de jaarrekening zo min mogelijk afwijkt van de begroting. Bij financiële afwijkingen maken we eerst integrale afwegingen binnen afzonderlijke programma's en als dat niet lukt binnen de gehele begroting.
- We houden de totale woonlasten onder het landelijk gemiddelde.

Financiële vertaling van ambities

In dit coalitieakkoord willen we op een aantal onderwerpen extra investeren in de Dongense samenleving. Daarbij gaat het om structurele en incidentele bedragen en om meerjarige investeringen. Het totale financiële beeld kan pas bij de Begroting 2027 worden gemaakt. Dan is immers meer bekend over de voornemens van het nieuwe kabinet en wellicht informatie over de uitkomsten van de Commissie Van Ark over de bekostiging van de jeugdzorg. In dit akkoord geven we aan welke extra bedragen we willen uitgeven en waar deze bedragen mogelijk kunnen worden gedekt.

Structureel gaat het om de volgende bedragen die wij willen uitgeven:

	2027	2028
Buurtinitiatieven ⁵		20.000
Vrijwilligerswaardering	50.000	50.000
Brandweerkazerne Dongen (kapitaallasten)		140.000
EVZ Wildertse Arm (kapitaallasten)	15.000	15.000
Bijdrage De Geubel	30.000	30.000
Verenigingsadviseur en wijkregisseur	150.000	150.000
Extra 0,4 fte wethouderscapaciteit	55.000	55.000
Totaal structureel	300.000	460.000

⁴ De schuldquote geeft aan hoe groot de schulden zijn ten opzichte van de inkomsten van de gemeente. Solvabiliteit geeft aan welk deel van de bezittingen van de gemeente met eigen vermogen is gefinancierd.

⁵ Voor 2027 is er budget opgenomen in het Uitvoeringsprogramma sociale basis.

Incidenteel maken we de volgende bedragen vrij:

	2027 / 2028
Participatie initiatieven	50.000
Verenigingshal	100.000
Stronk	50.000
Preventie experimenten	30.000
Uitvoeringsprogramma sociale basis	500.000
Totaal incidenteel	730.000

Daarnaast hebben we een aantal investeringen voorzien die passen binnen de financiële uitgangspunten:

Brandweerkazerne Dongen	4.000.000
EVZ Wildertse Arm	430.000
Actief grondbeleid	2.000.000
Totaal	6.430.000

Voor de bovenstaande extra uitgaven is niet meteen dekking beschikbaar. We vragen het college deze dekking in de begroting te zoeken. We geven hiervoor een aantal richtingen mee:

- Haal de lucht uit de begroting. Doe een check op alle begrotingsbedragen of deze jaarlijks wel worden uitgegeven.
- Breng in beeld welke mogelijkheden er zijn om leges kostendekkend te maken waar dat wenselijk is.
- Overweeg het zogeheten raadspotje te schrappen. Dit bestaat al enkele jaren en er is nog beperkt gebruik van gemaakt.
- We voeren een aantal activiteiten uit die door het Rijk zijn geïnitieerd en mede gefinancierd. Overweeg deze activiteiten te stoppen wanneer het rijk de financiering stopt en deze niet met eigen middelen voort te zetten.
- Benut de ruimte om de woonlasten te verhogen, zolang deze maar onder het landelijk gemiddelde blijven.
- Maak inzichtelijk welke mogelijkheden er zijn om beter te kunnen sturen op de kosten van de jeugdhulp.

Portefeuilleverdeling

Een college met vier wethouders stelt ons in staat om de gemeente Dongen ook de komende periode met voldoende slagkracht en daadkracht te besturen. De maatschappelijke opgaven en het takenpakket waar de gemeente voor staat, blijven immers groeien in omvang en complexiteit. In toenemende mate vraagt dat óók om regionale, provinciale en landelijke aanwezigheid, afstemming en overleg. De komende bestuursperiode vragen we van de wethouders om zich nadrukkelijk te positioneren als het gezicht van de gemeente; minder in het gemeentehuis en meer de samenleving in. Bovendien willen we dat de burgemeester zich meer kan focussen op zijn opdrachten uit de profielschets en op zijn wettelijke taken. Dat vraagt om een andere verdeling van de portefeuilles, waarbij er meer taken bij de wethouders zullen landen. Daarnaast hebben we de brede oproep ter harte genomen dat 'deeltijd wethouders' niet bestaan. Om al deze rollen volwaardig te kunnen vervullen, bestaat het college uit 4,0 fte aan wethouders.

De coalitiepartijen stellen onderstaande portefeuilleverdeling voor. Het nieuwe college zal een definitieve portefeuilleverdeling vaststellen.

Burgemeester Slagboom

- Openbare orde en veiligheid
- Integrale veiligheid
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing (incl. brandweezorg)
- Geëscaleerde zorg
- Algemene representatie
- Algehele beleidscoördinatie
- Regionale en intergemeentelijke samenwerking
- Coördinatie lobby
- Personeel en organisatie
- Versterken van de lokale democratie

Wethouder Jansen (VPD)

- Financiën (incl. inkoop en aanbesteding)
- Klimaat en energie (incl. afval)
- Economie en bedrijventerreinen
- Recreatie en toerisme
- Sportbeleid en evenementen
- Opvang asiel en ontheemden

Wethouder Van Eenennaam (CDA)

- Onderwijsbeleid en -huisvestiging
- Openbare ruimte, inrichting en beheer (incl. onderhoud en begraafplaatsen)
- Mobiliteit
- Monumentenbeleid

Wethouder De Zwart (VPD)

- Ruimtelijke ordening
- Wonen
- Cultuur
- Bedrijfsvoering, waaronder:
 - Communicatie
 - Dienstverlening
 - Gemeentelijke gebouwen en sportaccommodaties

Wethouder De Hoon (CDA)

- Zorg en welzijn
- Jeugdzorg
- Inkomen, armoede en participatie
- Vergunningen, toezicht en handhaving